

პროგრესიზმი სხივი

1990

№22 (6249)

20

თებერვალი

სამუშაო

ფასი 3 კპ.

გაზეთი დაარსდა 1933 წლის 10 მაისს

საქართველოს კპ ცენტრის რაიკომისა და სახალხო დემუკრატთა რაიონული საბჭოს ორგანო

КОМУНИЗМ СХИВИ орган Цагерского райко ма КП Грузии и райсовета народных депутатов

აზრთა ჭიდილი — ჭეშმარიტებისაკენ

საქალაქის საპარლამენტო კორესპონდენტები
გადმოგვცემენ სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს
მესამე სესიიდან

მედიკოსები თანხმდებიან, რომ უზენაესი საბჭოს პოლიტიკისათვის არის გადასაწყვეტილი, სწორედ პოლიტიკური განცხადებით დაიწყო პარლამენტის მუშაობა კრებულში 16 თებერვალს დილით. ამ დღეს პალატების გაერთიანებული სხდომა მიმდინარეობდა პ. ი. ლუბანოვის თავმჯდომარეობით.

სესიის ტრიბუნაზე მიუჩინებულ დარბაზსადაც იყო მიმართული დეპუტატები. პ. ი. ლუბანოვის — უზენაესი საბჭოს ეკოლოგიისა და ინფექციური დაავადებათა პროფილაქტიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის მღელვარე სიტყვა უკანასკნელი

დროის მოვლენებით, თქვა მან, სერიოზულ შეშფოთებას იწვევს ქვეყნის, ჩვენი მრავალეროვნული სამშობლოს ბედის გამო. ჩვენში გაჩნდნენ ძალები, რომლებიც მზად არიან დაწვან ჩვენი საერთო სახლი, ოღონდ შემდეგ მის ნაკვეთსაზე ეროვნულ-კერძო შეიწვან. ამ ძალების მიზანი ნათელია, რა კეთილი ზრახვებითაც უნდა ინიცირებოდეს.

ამასთან დაკავშირებით ორატორმა განაცხადა, რომ წინა დღით ქვეყნის ყველა რეგიონისა და რესპუბლიკის წარმომადგენლებმა მიიღეს გადაწყვეტილება დეპუტატთა ჯგუფის „კავშირის“ შექ-

მნის შესახებ. საორგანიზაციო კომიტეტის სახელით მან ჩამოაყალიბა ჯგუფის პოლიტიკური მიზნები: ბრძოლა სსრ კავშირის

ფედერაციული წყობილებისა და სახელმწიფო მთლიანობის შენარჩუნებისათვის, წინააღმდეგობის გაწევა ქვეყანაში სეპარატისმის, ნაციონალიზმისა და შოვინიზმის, მათი ყოველგვარი ფორმისა და გამოვლინებისათვის, მისწრაფება ფედერაციული სახელმწიფო მთელ ტერიტორიაზე ყველა ხალხის, ერის, ეროვნების, ეთნიკური ჯგუფებისა და თითოეული მოქალაქის თანასწორუფლებიანობისა და თავისუფალი განვითარებისადმი.

ამ განცხადების შემდეგ დეპუტატებმა განაგრძეს სსრ კავშირის საკითრების შესახებ კანონის პროექტის განხილვა. აზრთა მწვავე კიბილში საკითრით გასაგებია ზოგიერთი დეპუტატის მისწრაფება განსაკუთრებული ყურადღება მიაპყრონ კანონის ალტერნატიულ პროექტებს, შეგახსენებთ, რომ ასეთი პროექტი იყო სამი: „ლიტვის“ „ლატვიის“ და ეკოლოგიის კომიტეტის ვარიანტი.

ქართული აბრეშუვის ღირსებისათვის

თანდათან იზრდება იმ მეზობელურ რეგობა, რომლებიც აქტიურად ეხმარებიან ინიციატივას ზეგამებით აბრეშუვის პარკის წარმოების შესახებ. ერთ-ერთი მათგანია ლუზანელი საშა კოპალიანი, რომელიც რაიონის ისეთ მეზობელურ რეგობაშია, რომლებმაც თავიანთი შრომით საქმიანობით დამტკიცეს, რომ ჩვენთან, რაიონის პირობებში, ჩვენს ხელთ არსებული საკვები რესურსების გამოყენებით, შესაძლებელია გადალახო ასკილოგრამიანი მიწა და სამშობლოს აბრეშუვის პარკის მაღალი მოსავალი მიჰყოლო.

საშა კოპალიანი ცაგერის კოლმეურნეობის ლუზანოს აგროუბნის მოწინავე მოიქარის ლადო ხაბულოანის მეუღლეა. ეს შრომით გამორჩეული ოჯახი აქტიურ მონაწილეობას ღებულობს შრომით საქმიანობაში, მონაწილეობით უფლიან 0,15 ჰექტარ ვენახს, 0,4 ჰექტარ სახიმინდე ყანას და ამა-სთან ერთად აბრეშუვის პარკის სარეკარო მოსავლის მიღებასაც ახერხებენ.

ცნობილია ოჯახის მიერ მოწეული მოსავლის სამი წლის მაჩვენებლებს და ერთხელ კიდევ რწმუნდები, რომ დიდია ძალა დაინტერესების, რაც შესაძლებლობის მაქსიმალური გამოვლინების საშუალებას აძლევს საქმიან ადამიანებს.

მიმდინარე ხუთწლიანი მერორი, 1987 წელს საშა კოპალიანს 25,5

კილოგრამი აბრეშუვის პარკი აქვს ჩაბარებული, 1988 წელს გეგმით 56 კილოგრამი უნდა ჩაეზარებინა და 134 კილოგრამი ჩაბარა, ხოლო გასულ, 1989 წელს 99 კილოგრამის ჩაბარება იქონია და 155,8 კილოგრამი პარკი მიიტანა დამამზადებელ პუნქტში. კითხვას, თუ რამდენი კილოგრამი აბრეშუვის პარკის ჩაბარება აქვს გადაწყვეტილი მიმდინარე, ხუთწლიანი დამამზადებელი წლისათვის, მოწინავე მეზობელურ გვიპასუხა, უკვე ორი წელია, რაც 100 კილოგრამიანი მიწას გაუცდი და 150 კილოგრამისაც გადაუგებრებ. ახლა ჩემთვის აღარავითარი სიმძლე არ წარმოადგენს აბრეშუვის პარკის მაღალი მოსავლის მიღება, სულ გასული სამი წლის მანძილზე 316 კილოგრამი აბრეშუვის პარკი მაქვს მიღებული, მიღწეული ზღვარი არაა და შევტყვევ რა, რომ ქართულ აბრეშუმს დიდი მოთხოვნილება აქვს საერთაშორისო ბაზარზე და მიღებული მოსავალი სჭირდება რესპუბლიკის დამოუკიდებლობას, მცირეოდენი წვლილი ჩემიც მიიღე იყოს ამ დიდ საქმეში და მიმდინარე წელს გადავწყვიტე უფრო მეტი შრომა გავწიო მოვინდომო და ქვეყნის ბარაქს 160-170 კილოგრამი ხარისხიანი აბრეშუვის პარკი შევმტკიცო.

ჩვენ ისლა დაგვრჩენია წარმატება ვუსურვოთ ქვეყნის ბარაქსე მზრუნველ მშრომელ ქალს.

გასაფხულს — მომზადებულა შეხვედრა

თესლიც, ტექნიკაც

უჩვეულოდ თბილი მზიანი დღეებით დაიწყო თებერვალი და რაიონის სოფლის მშრომელებს ყოველგვარი საშუალება აქვთ საგაფხულო სამუშაოებს მომზადებული შეხვედრენ, მოიმარაგონ კიკო, სასუქებით გაანოყიერონ ზვრები და სახიმინდე ყანები.

საქმიანი ფუსფუსია ცაგერის კოლმეურნეობის მანქანა-ტრაქ-

გასაფხულს — მომზადებულა შეხვედრა

თესლიც, ტექნიკაც

ორთა პარკში, მექანიზატორები თავიანთი ძალებით არეზონტებენ ტექნიკას — სულ პარკში 11 სხვადასხვა ტიპის ტექნიკაა, აქედან 3 სახნავი ტრაქტორია. ტრაქტორები უკვე მწობრში ჰყავთ ოლეგ ხაღინაძეს და მალხაზ ლიპარტელიანს, ხოლო ტრაქტორი, რომელსაც სოზარ კოპალიანი მართავს რემონტშია და მექანიზატორები თვითონვე მუშაობენ სარემონ-

გასაფხულს — მომზადებულა შეხვედრა

თესლიც, ტექნიკაც

ტო სამუშაოებზე. მალე ისიც მწყობრში ჩადგება და კარსმოდგარ გაზაფხულზე სამოტრაქტორი შეუდგება ხენას.

კოლმეურნეობაში გაზაფხულისათვის მომზადებული აქვთ 60 ცენტნერი სიმინდისა და 10 ცენტნერი ლობიოს თესლი. საეციალისტების აზრით მარცვლეულის სათესლე მასალა სრულიად ვარგისია, მაღალკონდიციური და პირველი კლასისა.

გასაფხულს — მომზადებულა შეხვედრა

თესლიც, ტექნიკაც

ზამთარი თავის უკანასკნელ დღეებს ითვისებს, ახლა ძალების მოდუნება, მოვლენებისადმი პასიური ლოდინი კი არა აქტიური მოქმედება, როგორც არასდროის ყველა შესაძლებლობის მაქსიმალური გამოყენებაა აუცილებელი, რომ არ ჩამოვრჩეთ და რესპუბლიკისა თუ რაიონის ეკონომიკურ განვითარებაში ყველამ ჩვენი-ჩვენი სიტყვა ვთქვათ.

არადა საქმე უამრავია, ზამთარი უკანასკნელ დღეებს ითვისებს, მზადყოფნაშია მოსაყვანი ტექნიკა, დასამზადებელია ვაზის საყრდენი მასალა, თუ არ ვიჩქარებთ, ყოველი დავიანება ძვი-

გასაფხულს — მომზადებულა შეხვედრა

თესლიც, ტექნიკაც

რი დავვიგდებთ. ლასურიაშის კოლმეურნეობაში მიმდინარე წლის საგაფხულო მარცვლეული კულტურები 170 ჰექტარზე უნდა დაითესოს, სამუშაო შესრულებული იქნება ძირითადად ტრაქტორებით, ფერდობებში კი მუშა გაწვევია ძალით დაიხსენება. სულ 5 სახნავი ტრაქტორია კოლმეურნეობის ბაღანსზე, აქედან ჭერჭერობით მხოლოდ 2 ტრაქტორია მზადყოფნაში (ტრაქტორისტები მამუკა და გოჩა სვანიძეები), ხოლო სამი

გასაფხულს — მომზადებულა შეხვედრა

თესლიც, ტექნიკაც

ტრაქტორი სარემონტოა, ეს საქმე დაჩქარებას ითხოვს. კოლმეურნეობას შემოთავაზებულ ფართობზე 80 ცენტნერი სიმინდისა და 14 ცენტნერი ლობიოს თესლი სჭირდება. ლობიოს თესლი საქირობაზე მეტად აქვთ, მაგრამ სიმინდის ჭერჭერობით სათესლე მასალა მომარაგებული არაა, მარტო იმის იმედზე ყოფნა, რომ მოიჭარებები გაზაფხულზე თავისივე თესლს გამოიყენებენ, არაფერს გვაჩვენებს.

გასაფხულს — მომზადებულა შეხვედრა

თესლიც, ტექნიკაც

1989 წელს ხორციელდებოდა ღონისძიებანი ეკონომიკის სტრუქტურული გარდაქმნისათვის, მისი სოციალური ხელახალი ორენტაციისა და ფინანსური გაჯანსაღებისათვის, ნათქვამია სსრ კავშირის სტატისტიკის ცნობაში 1989 წელს სსრ კავშირის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების შესახებ. დაჩქარდა მოხმარების საგნების გამოშვების მატება წარმოების საშუალებებითან შედარებით.

განვიხილო წელს გაიზარდა (ფასების ფაქტორიცი ცვლილების გამოვლენის გამორიცხვით) მთლიანი ეროვნული პროდუქტი 3 პროცენტით, წარმოებული ეროვნული შემოსავალი — 2,4 პროცენტით, საზოგადოებრივი შრომის ნაყოფიერება — 2,3 პროცენტით, ფართოვდება მეურნეობ-

გასაფხულს — მომზადებულა შეხვედრა

თესლიც, ტექნიკაც

რიობის ახალი ფორმების გამოყენება. გასული წლის ბოლოსათვის საწარმოო იჭარბა მუშაობდა 1332 სამრეწველო საწარმო, 731 სამშენებლო ორგანიზაცია, 4911 კოლმეურნეობა და საბჭოთა მეურნეობა, 988 საცალო ვაჭრობის საწარმო, 1043 საზოგადოებრივი კვების საწარმო, 138 მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმო და სხვ. ამავე დროს ეკონომიკური სიტუაცია ქვეყანაში კვლავ რთულია. გაიზარდა დაძაბულობა სამომხმარებლო ბაზრებზე, შემცირდა ეკონომიკის განვითარების დინამიზმი. მრავალი უმნიშვნელოვანესი მაჩვენებლის მიხედვით ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების წლი-

(დასასრული მე-3 გვერდზე).

გასაფხულს — მომზადებულა შეხვედრა

საქართველოს

სსრ

უზენაესი

საბჭოს

დეპუტატთა

არჩევნების

შედეგები

კანონის

პროექტი

პრესის

შეცახე პარლამენტი

პლუსები და მინუსები

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების შედეგად გადამწყვეტ ფაქტად, საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების ცაგურის №201 საოლქო საარჩევნო კომისიამ უკვე დაამთავრა დეპუტატობის კანდიდატთა რეგისტრაცია. წინა დეპუტატობის

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების დროს ხმის მიცემა ეწყობა არჩევნების დღეს 7 საათიდან 20 საათამდე აღდგომობრივი დროით. საუბნო საარჩევნო კომისია ხმის მიცემის დროსა და ადგილს აცნობს ამომრჩევლებს არჩევნებამდე არაუგვიანეს ათი დღისა.

თითოეული ამომრჩეველი ხმას აძლევს პირადად. სხვა პირთა მაგივრად ხმის მიცემა დაუშვებელია. საარჩევნო ბიულეტენებს იძლევა საუბნო საარჩევნო კომისია ამომრჩეველთა სიის ან ხმის მიცემის უფლების მოწმობის საფუძველზე პასპორტის ან პირადობის დამადასტურებელი სხვა საბუთის წარდგენისას. საარჩევნო ბიულეტენის მიღებას ამომრჩეველი აღასტურებს ამომრჩეველთა სიაში ხელმოწერით. ხმის მიცემის უფლების მოწმობები ერთვის ამომრჩეველთა დამატებით სიას.

მოქალაქენი, რომლებიც შეცდომით ვერ მოხვდნენ ამომრჩეველთა სიაში, პირადობისა და საცხოვრებელი ადგილის დამადასტურებელი საბუთის საფუძველზე შეაქვთ ამომრჩეველთა დამატებით სიაში.

იმ შემთხვევაში, როცა ცალკეულ ამომრჩევლებს ჯანმრთელობის მდგომარეობის ან სხვა მიზეზების გამო არ შეუძლიათ ხმის მიცემა შენობაში მისვლა, საუბნო საარჩევნო კომისია, მათი თხოვნით, ავალდებს კომისიის ცალკეულ წევრებს მოაწიონ ხმის მიცემა ამ ამომრჩეველთა ყოფნის ადგილას ამომრჩეველთა სიის დანართის საფუძველზე, რის შესახებაც ამომრჩეველთა სიაში კეთდება სათანადო აღნიშვნა, ამ შემთხვევაში ხმის მიცემის მოწმობაში მონაწილეობს კომისიის სულ ცოტა ორი წევრი. ხმის მიცემის ამგვარად ჩატარებისათვის გამოიყენება ერთი გადასატანი საარჩევნო ყუთი.

სიმძვინვარე, პრესის თავისუფლება... სამწუხაროდ დიდი ხნის მანძილზე ქვეყნის ძირითადი კანონის მიერ გამოცხადებული ეს უფლება პრაქტიკულად მხოლოდ არაფრის მთქმელი სიტყვები იყო. პრესის და სხვა მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების შესახებ კანონი, რომლის პროექტიც საჭარო განხილვისათვის არის გამოტანილი, მოწოდებულია, რათა კარდინალურად შეიცვალოს საქმის ასეთი მდგომარეობა. საქდების კორესპონდენტმა ა. ალენინმა თხოვნით მიმართა სსრ კავშირის დელეგაციის ხელმძღვანელს ვენის შეხვედრაზე, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს დავალებათა ელჩს ი. ბ. კაშლევს საერთაშორისო ნორმების თვალსაზრისით განემარტა ამ დოკუმენტის შინაარსი.

პლუნიტარული დარგის საკანონმდებლო პოლიტიკაში ჩვენ უკიდურეს შემთხვევაში ორი ან ერთი ძირითადი მიზანი გვაქვს — თქვა მან. — პირველი გამოშვებისათვის ჩვენი საშინაო საქმეებიდან — ჩვენი გარდაქმნისა და დემოკრატიის განვითარების კანონზომიერებანი, ახალი კანონების მთელი სერიის საჭიროება, რომლებიც ადამიანის სამოქალაქო და პოლიტიკური თავისუფლებებს ეხება, საქმის მეორე მხარე მდგომარეობს იმაში, რომ ვხელმძღვანელობთ რა ახალი პოლიტიკური აზროვნებით, ჩვენი საერთო საკაცობრიო სტანდარტების, ნორმებისა და იდეალებისაკენ ვისწრაფვით. და აქ, რასაკვირველია, დაიბადება ასეთი კითხვა: რამდენად ახლოს ან შორსა ვართ მათგან? თუ ჩვენ ავიღებთ ამაჟამად მოქმედ კონსტიტუციას, მაშინ იგი მეტად დემოკრატიულია და საერთაშორისო სტანდარტებს პასუხობს. მაგრამ, სამწუხაროდ, ადამიანის ცხოვრების მეტი წილი განისაზღვრა არა ღამაზად მუდგრი კონსტიტუციური ნორმებით, და თვით კანონებითაც კი, არამედ სხვადასხვა სახის ქვეკანონების აქტებით. ამიტომ ჩვენი ამოცანა ყოველივე ეს გადავიტანოთ კანონების დონეზე.

ადამიანთა უფლებათა შესახებ რიგი კატეგორიებით, რამდენადაც ისინი ჩვენს კონსტიტუციაში გვაქვს ჩაწერილი, ჩვენ, რასაკვირველია, როდი ჩამოვრჩებით მსოფლიო გაერთიანებას. მხედველობაში ვიდებთ იმასაც, რასაც წინათ სოციალური უფლებები ეწოდებოდა. ამ დარგში სოციალიზმმა მართლაც მიაღწია გარკვეულ სიმაღლეებს, მაგრამ, სხვათა შორის, სოციალიზმის ბევრი გამოცდილება კაპიტალისტურმა საზოგადოებამაც გამოიყენა. მაგრამ რაც შეეხება პირად და მოქალაქეობრივ უფლებებს, ჩვენ ძალიან ჩამოვრჩით. ჩამოვრჩით იმით, რომ სსრ კავშირის კონსტიტუციაში ზოგადი ფორმით ჩაწერილი ეს თავისუფლებანი დღემდე არ იყო დაკანონებული. პრესის და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებათა შესახებ კანონი ამაჟამად განსახილველ სხვა კანონპროექტებს შორის, ჩემი აზრით, ერთ-ერთი

ყველაზე უფრო ფუნდამენტურია, რადგანაც იგი ეკუთვნის ეგრეთწოდებულ კონსტიტუციურ ანუ ორგანულ კანონებს, ესე იგი პირდაპირ კონსტიტუციის დებულებებიდან გამომდინარეობს. მაგრამ მას რეალური ცხოვრების თვალსაზრისით უდიდესი მნიშვნელობაც აქვს. საჭაროობა, რომელიც ჩვენი ცხოვრების ნორმად არის გამოცხადებული, ჭერ კიდევ მრავალმხრივ ვერ ემყარება საკანონმდებლო აქტებს. ამიტომ გარდაქმნის, დემოკრატიზაციის მომხრეთა დიდი იმედები სწორედ პრესის შესახებ კანონთან არის დაკავშირებული. უფრო მეტად, ისინი უშუალოდ პრესის ფარგლებსაც სცილდება, რადგანაც ზოგიერთი მისი მუხლი ეხება სიტყვის თავისუფლებას, აზრის გამოთქმის თავისუფლებას და სხვა.

მთლიანად დოკუმენტი მეტად დემოკრატიულია და ყველაზე მაღალ საერთაშორისო სტანდარტების დონეზეა. მაგალითად, მასში პირდაპირ არის ნათქვამი, რომ პრესა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებები თავისუფალია და მათი ცენზურა დაუშვებელია. პროექტის, მეტად ძლიერ მხარედ მიიჩნიათ აგრეთვე რაიმე სახის ინფორმაციაზე, ქვეყნის, რესპუბლიკის, ცალკეული რეგიონის მასშტაბით მონოპოლიზაციის აკრძალვა.

რამდენადაც ჩვენი საუბრის თემა — საერთაშორისო ნორმებთან კანონ-პროექტის შესაბამისობაა, შემოძლია ვთქვა: უცხოურ დოკუმენტებში საკითხი იმის შესახებ შეუძლიათ თუ არა ცალკეულ მოქალაქეებს იქონიონ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები, არ იხილებდნენ იგი არ არის არსად ფიქსირებული — არც ვენის შეთანხმებაში, არც საერთაშორისო პაქტებში. ეს პრობლემა, როგორც წესი, რეგულირდება სულ სხვა სიბრტყეში — ეროვნულ კანონებში საკუთრების შესახებ. საგარეო საქმეთა სამინისტროს აზრით, ეს საკითხი უნდა გადაწყვიტონ მხოლოდ სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატებმა, ჩვენი საერთო პოლიტიკური მიზანშეწონილობიდან გამომდინარე.

ზოგიერთ ქვეყანაში მოქალაქეებს აქვთ საკუთარი ინფორმაციის ორგანოს დაარსების უფლება. მაგრამ, ფრანგი ჟურნალისტები, მაგალითად, ამის შესახებ ასე ხუმრობენ: საფრანგეთში ყოველ მოსახლეს ისევე შეუძლია გამოსცეს საკუთარი გაზეთი, როგორც საკუთარი კავშირგამბეჭდვლის ხელმოწერის თანამგზავრის გაშვება. სინამდვილეში პირადად მე ვერ წარმომიდგენია, რომ ერთმა ადამიანმა, თანაც ჩვენს პირობებში, ინფორმაციის რაიმე ორგანო შექმნას. რასაკვირველია, საქმე ფურცლებს როდი ეხება.

გულახდილად რომ ვთქვათ, არ მესმის, რატომ ატყდა ასეთი ხმაური ამ დებულების გარშემო? ხომ შეუძლიათ ორ-სამ კაცს კოლექტიურად გაერთიანდნენ და გამოსცენ თავიანთი ინფორმაციის საშუალება. სამწუხარო იქნება, თუ ასეთი კონკრეტული გაგების გამო კანონის მიღება დაბრკოლდება. ამაჟამად იგი ჩვენ აუცილებლად გვჭირდება.

იყიდა კომუნალური საცხოვრებელი ბინები

1988 წლის 2 დეკემბერს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღო დამატებითი „სახელმწიფო და საზოგადოებრივი საბინაო ფონდის სახლებში მოქალაქეთათვის პირად საკუთრებაში ბინების მიყიდვის შესახებ“ აღნიშნული დამატებითი უთუოდ ხელს შეუწყობს ჩვენს ქვეყანაში საბინაო პრობლემების გადაწყვეტას, რომ 2000 წლისათვის თითოეულ საბჭოთა ოჯახს ქონდეს დამოუკიდებელი ბინა ან ინდივიდუალური საკუთარი სახლი. იხელმძღვანელა რა ზემოთ აღნიშნული დამატებითი, ცაგურის საბინაო კომუნალურ საწარმოთა კომპლექსის სახელმწიფო ფონდებში ამის შესახებ აუწყა რაიონის მშრომელებს გაზეთის საშუალებით 1988 წლის 24 აგვისტოს. მას შემდეგ რამდენიმე ათეულმა მოქალაქემ გამოთქვა სურვილი, რომ შეიძენდნენ ბინებს, რომლებშიც ისინი ცხოვრობდნენ. მათი თხოვნის გათვალისწინებით მოწვეული იქნა საქართველოს სსრ საბინაო კომუნალური მეურნეობისა და საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამინისტროს საპროექტო სახარტოლრიცხო ორგანიზაციის წარმომადგენლები, რომლებმაც თითოეული საცხოვრებელი სახლის (ბინის) პირობების გათვალისწინებით გააფასეს გასაყიდი ბინები და ამაჟამად სახელმწიფო ფონდებში ადგილზე აქვს აღნიშნული მასალები.

შემოთაღნიშნული დამატებითიდან გამომდინარე, პირველ

რიგში, კომუნალური საცხოვრებელი ბინის (სახლის) შესყიდვის უფლება ენიჭება იმ მოსახლეობას, ვინც გასასყიდ ბინებში (სახლებში) ცხოვრობენ. იმ შემთხვევაში, თუ ისინი უარს იტყვიან ამორტოზებული ბინების (სახლების) შესყიდვაზე, დაკმაყოფილებული იქნებიან მშენებარე საცხოვრებელი სახლის საცხოვრებელ ფონდში რიგის მიხედვით, ხოლო (ბინები) გაიყიდება იმ პირებზე, ვინც ბინის მიღებისა და საბინაო პირობების გასაუმჯობესებელ რიგში არიან ამაჟამად, თუ ისინი უარს იტყვიან, საცხოვრებელი სახლები გაიყიდება ისეთ მოქალაქეებზე, რომლებსაც ჩვენი რაიონის პირობებში უფრო უკირთ საცხოვრებელი სახლების უფარვისობის გამო.

როგორია შესყიდული ბინების ღირებულების გადახდის წესი? შეიძლება უფლება აქვს პირველად სახლის შესყიდვის დროს გადაიხდოს სახლის ღირებულების 50 პროცენტი, ხოლო დანარჩენი თანხა თანმიმდევრულად 10 წლის მანძილზე. ვისაც სახელმწიფოს მიერ მინიჭებული აქვს შეღავათები (სამ შვილიანი ან მეტი) პირველ გადასახადს შეიტანს 30 პროცენტს, დანარჩენს გადაიხდის 15 წლის ვადაში... ბინა (სახლი) ითვლება შეიძენილს საკუთრების უფლებას მიღებული, როდესაც მთლიანად

დაფარავს სახლის ღირებულებას. ამის შემდეგ აქვს მას უფლება გაიყიდოს, გასხვისოს, გააჩუქოს, უანდერძოს მას, ვისაც მას უნდა. სახლის მყიდველ ერთ ოჯახზე არის დადგენილი ზღვრული ნორმა, საცხოვრებელი ფართი 90 კვადრატული მეტრი, 40 კვადრატული მეტრი დამხმარე ფართობი. ესე იგი სულ 130 კვადრატული მეტრი. თუ ოჯახი მრავალსულიანია არის და მას ესაჭიროება მეტი ფართი, რასაბჭოს აღმასკომს უფლება აქვს გაუღიღოს მას შესასყიდი სახლის ფართობი, რაც არ უნდა აღემატებოდეს თითოეული ოჯახის წევრზე 12 კვადრატულ მეტრ ფართობზე მეტს.

საცხოვრებელი ბინების გაყიდვის შედეგად მიღებული სახსრები ჩაირიცხება რაიონის ბიუჯეტში და მოხმარდება საცხოვრებელი ფონდის კაპიტალურ შეკეთებას, მშენებლობას და მოდერნიზაციას.

ბუნებრივია, ვინც არ მოისურვებს ბინის შესყიდვას, მათზე არავითარი დამატება არ იქნება. ისინი ჩვეულებრივად გადაიხდიან ბინის ქირას, კომუნალური მომსახურების გადასახადს და იცხოვრებენ მათ განკარგულებაში არსებულ ბინებში.

რაისაბჭოს აღმასკომის მიერ შექმნილია კომუნალური საცხოვრებელი ბინების გაყიდვის კომისია (თავმჯდომარე — რასაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე ა. კვირკაშვილი),

(დასასრული მე-4 გვერდზე).

კარგი ზენაქანი

ლ. ჩიქოვანის ფიგნი „ცაბარის რაიონის მშრომელები დიდ სამამულო ომში“

45 წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც დამთავრდა დიდი სამამულო ომი. რაც უფრო მეტი დრო გადის იმდენად უფრო ვლინდება ის შემარწმუნებელი ფაქტები, რასაც ფაშისტური გერმანიის ჯარის ნაწილები ჩადიდნენ საბჭოთა მიწა-წყალზე. საბჭოთა ხალხი არასდროს დაივიწყებს იმ ტიტანურ ბრძოლას და შრომას, რაც საბჭოთა ხალხსა და მის წითელ არმიას გადახდა 1941-45 წლებში.

კომუნისტური პარტია, საბჭოთა ხალხი, ახალგაზრდობა, წითელი კვლამდიელები საგრძნობ მუშაობას ეწევიან, რომ გამოავლინონ და ღირსეული პატივი მიიღონ საბჭოთა მეომრებს, რომლებიც ღირსეულად ასრულებდნენ პატრიოტულ

ვალს—დაეცათ სამშობლო გერმანელი ფაშისტებისაგან, ყველაფერი ელონათ საზღვარ მტერზე გამარჯვებისათვის.

ჩვენმა ქვეყანამ და მისმა გმირულმა წითელმა არმიამ არა თუ შეასრულა ეს მოვალეობა, გადამწყვეტი როლი ითამაშა მსოფლიოში ფაშისტის აღსაქვეთად და განთავისუფლად ევროპის ხალხები ფაშისტური მონობისაგან. ამას არასდროს დაივიწყებს მსოფლიოს პროგრესულად მოაზროვნე საზოგადოება.

ამ რამდენიმე დღის წინ გამოვიდა და ჩვენს წიგნის მაღაზიაში გაიყიდა დიდი სამამულო ომის აქტიური მონაწილის, ომისა და შრომის ვეტერანთა რაიონული საბჭოს თავმჯდომარის ლევან ალექსანდრეს ძე ჩიქოვანის წიგნი „ცაბე-

რის რაიონის მშრომელები დიდ სამამულო ომში“. რაც დიდი ზენაქანია ჩვენი მკითხველისათვის.

როგორც ცნობილია მთელი საქართველოს იმდროინდელი მოსახლეობის მესამედი მონაწილეობდა დიდ სამამულო ომში, აქედან თითქმის ნახევარი დაეცა ბრძოლის ველზე, ასევე ისეთი მცირე კუთხიდან როგორც ცაბერის რაიონია 7 ათასზე მეტი კაცი მონაწილეობდა დიდ სამამულო ომში. მათ შორის 3 ათასზე მეტი ვერ დაბრუნდა, რომლებმაც თავიანთი ყველაზე უძვირფასესი სიცოცხლე დასდეს სამშობლოს საკეთილდღეოდ.

გავსებულია საბჭოთა მეომრების ნეშტებით, მათ შორის ჩვენი რაიონის წა-

რგზავნილებითაც მოღვაწეთის, ლატვიის, ლიტვის, ესტონეთის, უკრაინის, ბელორუსიის, ჩრდილო კავკასიის სამხრეთ სფერებში.

აღნიშნული წიგნი მკითხველს აცნობს ჩვენი რაიონის მშრომელების გაწეულ შრომას დიდი სამამულო ომის პერიოდში. წიგნში კარგად არის გამოკვეთილი მეგრძოლების, დაწყებული გენერლებიდან დამთავრებული რიგით მეომრებამდე, ღვაწლი, შრომა და ბრძოლა.

გული ნუ დასწყდებათ იმ ამხანაგებს, რომლებიც აღნიშნულ წიგნში არ არიან მოხვედრილი. ჩვენ იმედი გვაქვს რომ მომავალ წელს გამოვა ამ წიგნის მეორე ნაწილი, რომელშიდაც უფრო ვრცლად იქნება გაშუქებული იმ მეგრძოლთა ღვაწლი ვინც უკვდავება დაიმსახურა, დევნი „არავინ და არაფერი“ ღვაწლი და აზრით ძალაში რჩება.

რაც შეეხება წიგნის ტირაჟს—3000 ცალი ძალზედ მცირეა, რადგანაც წიგნი გამოჩენისთანავე რიგითი ხელის მფლობელი ხდება. მის ყველა ცალი მაშინვე გაიყიდა. ეს ადასტურებს წიგნის ავტორს და ავტორის დამსახურებას.

რადგანაც წიგნი პირველად გამოიცა, შეიძლება მას ხარვეზები ჰქონდეს, მაგრამ იგი ოდნავადაც ვერ გადაჩრდილავს ავტორის ღვაწლს.

ჩვენ, სამამულო ომის ვეტერანები დიდი მადლიერების გრძნობით ვაფასებთ ლევან ჩიქოვანის შრომას. წიგნი მართლ ჩვენთვის კი არაა ვინც ცოცხლები ვართ, საჭიროა მომავალი თაობის აღზრდისათვის. გაივლის წლები და ჩვენ არ ვიქნებით ამ ქვეყნად, მაგრამ ეს წიგნი გააცნობს ჩვენს შვილებსა და შვილიშვილებს, ლეჩხუმელ მშრომელებს წინაპართა ვაჟკაცურ შემართებას.

კოსტა სიდაგაძე, ომისა და შრომის ვეტერანი.

გამოქვეყნდა სსრ კავშირის სტატისტიკის ცნობა

(დასასრული).

ური გეგმა ვერ შესრულდა. სახელმწიფო შინაგანი ვალი 400 მილიარდ მანეთს მიუახლოვდა. მიმოქცევაში გამოშვებულმა ფულმა 56 პროცენტით გადააჭარბა 1988 წლის დონეს და 18 მილიარდ მანეთზე მეტი შეადგინა.

სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში გაზარდეს შრომის დისციპლინა, გაიზარდა გაცდენა, მოცდენა, კადრების დენადობა. განვლილი წლის მანძილზე ქვეყნის მთელ რიგ რეგიონებში გაფიცვების შედეგად დაკარგულია შეიდი მილიონ კაცდღეზე მეტი.

გასულ წელს აშენდა 128,1 მილიონი კვადრატული მეტრი საერთო ფართობის 2,2 მილიონი ბინა. მიმდინარე ხუთწლიის წლების მანძილზე პირველად ვერ შესრულდა ბინების საექსპლუატაციოდ გადაცემის გეგმა მთლიანად ქვეყანაში. საექსპლუატაციოდ გადაცემულია 4,8 მილიონი კვადრატული მეტრით ნაკლები საცხოვრებელი სახლები, ვიდრე წინა წელს.

სამრეწველო წარმოების მატებაში 1989 წელს 1,7 პროცენტი შეადგინა.

აგროსამრეწველო კომპლექსის პროდუქციის საერთო მოცულობაში შეადგინა 475 მილიარდი მანეთი (შესადარი ფასები) და 1988 წელთან შედარებით გაიზა-

რდა 1,9 პროცენტით. მიღწეული არ არის სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის გათვალისწინებული ზრდა.

გასულ წელს სოფლის მეურნეობაში 1988 წელთან შედარებით, ნაკლები მიიღო ტრაქტორები, სატრაქტორო კულტივატორები, ნიადაგში მინერალური და მყარი ორგანული სასუქების შესატანი მანქანები, სილოსის ახადები და საკვების ასაღები კომბაინები, საწვავი დანადგარები და ბამბის ასაღები მანქანები.

სსრ კავშირის სტატისტიკის ცნობაში აღნიშნულია, რომ ამოცანები, რომლებიც გამოდინარეობს სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1990 წლის სახელმწიფო გეგმიდან და სსრ კავშირის ბიუჯეტიდან, სსრ კავშირის სახალხო დემუკრატია მეორე ყრილობის დადგენილებიდან, მოთხოვს ყველა შრომითი კოლექტივის მუშაობის შედეგიანობის გაზრდას. მხოლოდ კეთილსინდისიერი, დიდნაყოფიერი შრომა შეიძლება გაზდეს 1990 წლის დამატულ დავალებათა წარმატებული შესრულების საწინდარი და შექმნას მეცამეტე ხუთწლიელ ქვეყნის ეფექტიანი განვითარების მატერიალური წინამძღვრები.

(საქდესი).

ინტეგრირებული ბრძოლა ხეხილის მავნებლების მიმართ ადრე გაზაფხულზე

უბნანსანდ წელს საქართველოს ზოგიერთ კუთხეში ძლიერ გავრცელდა ხეხილის მავნებლები: კალიფორნიის ფარიანა, იისფერი ფარიანა, ბურტყლა ბუგრი, წითელგალებიანი და მწვანე ბუგრები, რომლებიც იწვევენ მცენარის გაუფრულებას, დაზიანებული ნაწილების დაგრეხვას, დახუჭუქებას, დანაოჭებას, კორმების გაჩენას და გახმობასაც კი.

ფარიანები—აზიანებენ შტამბს, ტოტებს, ყლორტებს, ნაყოფს და ფოთლებს. ნაწუწნ ადგილებში ქერქი სკდება და ცვივა, ასეთი დაზიანებული ხეები ხმებიან.

ბურტყლა—ბუგრი აზიანებს მცენარის ყველა ორგანოს, ღეროს, ტოტს, ყლორტს, ფოთოლს, ნაწუწნ ადგილები ბურცდება, კოყრდება და ბოლოს კანი სკდება. ვაშლის ხეების დაზიანებული ადგილები დაფარულია თეთრი ბურტყლით—ცვილით.

მსხლის ფსილას მატლები და ნიმფები აზიანებენ კვირტს, ყვავილის ყუნწს, ფოთლებს და ყლორტს, რაც იწვევს მცენარის საერთო დაუსუსტებას. ისინი პირდაპირი ზიანის გარდა მცენარეს არაპირდაპირ ზიანსაც აყენებენ. მატლების და ნიმფების გამოჩენა ყოფნე სახლდება გამოჩვევები სოკო, რითაც მცენარის ბაგეები იხუდება და ეკარგება სუნთქვის

და ფოტოსინთეზის უნარი. წითელგალებიანი და მწვანე ბუგრები ძირითადად იკვებებიან ფოთლებით, სანამ ისინი გაუხეშდებოდნენ, მწვანე ბუგრების ნაწუწნი ფოთლები იკრუნჩხება, ყლორტები იგრინება.

წითელგალებიანი ბუგრების მიერ დაზიანებული ადგილები იფარება წითელი გალებით, ძლიერ დაზიანებული ფოთლები, ნაკევი და ნაყოფები ნადრეად ცვივა, ამავე დროს მცენარეში ხდება ფიზიოლოგიური ცვლილებები, ქლოროფილი და ქსანტოფილი მცირდება, ხოლო კაროტინი ქრება.

ბრძოლის ღონისძიებანი: აღნიშნული მავნებლის მიმართ უნდა ჩატარდეს ინტეგრირებული (ბიოლოგიური და ქიმიური მეთოდების შეთანწყობა) ბრძოლა, ინტეგრირებულ ბრძოლას საფუძვლად უნდა დაედგას მავნებლის ეკონომიური და ბიოცენოლოგიური ზღვარი. (რომლის განსაზღვრა რაიონებში—მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში ენტომოლოგის მიერ უნდა ხდებოდეს) აღნიშნული ზღვრის საშუალებებით მაკარად იქნა რეგლამენტირებული პესტიციდების გამოყენების დრო, პირობები და ვადები.

პირობები, რომლებიც განსაზღვრავს ფარიანების მიმართ ღონისძიების (ქიმიურის) გატარ-

ებას—არის მისი გავრცელება ე.ი. კრიტიკული რიცხობრიობა. ხეები უნდა შესურდეს პრეპარატ №30-ის 5 პროცენტისანი ემულსიით (5 პროცენტისანი საემულსიით და მზადებისას ყოველ 95 ლიტრ წყალზე აიღება 5 კილოგრამი ზეთის კონცენტრატ). აღნიშნული წამლობა უნდა ჩატარდეს თესლოვან ხეხილზე კვირტების გახსნამდე, ხოლო

(დასასრული მე-4 გვერდზე)

სიანლენი სახენსიო განონმდებლობაში გვეკითხებიან, გუპასუხებთ

კითხვა — ითვალისწინებს თუ არა კანონი რაიმე ცვლილებას სამამულო ომის ინვალიდებისათვის დანიშნულ პენსიის ოდენობაში?

პასუხი: სამამულო ომის პირველ, მეორე და მესამე ჯგუფის ინვალიდობით დაზარალებულ პენსიებს ამჯერად მომატება არ ეხებათ. 1989 წლის 1 ოქტომბრიდან პენსია გაუდიდდათ მხოლოდ იმ ომის ინვალიდებს, რომელთაც აქვთ სათანადო შრომის სტაჟი და იღებენ მოხუცებულობის პენსიას. ამ შემთხვევაში მათ პენსია თვეში 15 მანეთით გაუდიდდათ მოხუცებულობის გამო პენსიების დადგენილი მაქსიმალური ოდენობის შეუზღუდავად, რაც არ იყო გათვალისწინებული ადრე მოქმედი კანონმდებლობით. თუმცა მოხუცებულობის პენსია 15 მანეთით მათ ედრე უდიდდებოდათ, მაგრამ მხოლოდ მოხუცებულობის პენსიის მაქსიმუმის (120 მანეთის) ფარგლებში.

„ერის წყლული გვაჩნდეს წყლულად“

პარტიალუბს მოთმენისა და პატივების უნარი არასდროს დაგვიკარგავს, მაგრამ ორბელის ახალგაზრდობას ყოველგვარი მოთმენის უნარი დაგვიკარგა ცქერამ ოდესღაც ოფლის ფასად მოტანილი ქვებისა, რომლებიც ასე გულსაკლავად დაყრილია სოფლის ცენტრში. როდემდე უნდა გვქონდეს „ვიდაცის“ ხათრი და რიდი?

დღემდე ის მაინც გვანუგე-

შებდა, წყალი რომ იყო, ახლა კი აღარც წყალი მოდის და ანგარიეს ქვის ნაგებობა, რომელიც წყაროს დეკორატიულ სახეს უქმნიდა, რომელიც 1951 წელს იყო აგებული. ყოველივე ამის შემდეგ ბუნებრივია, დაგებადებით კითხვა: ვინ დაანგრიაო? ამ კითხვაზე ჩვენ გაცემთ პასუხს: თვითონ ჩვენივე სოფლის მკვიდრებმა.

1988 წელს დაიწყო აქვე „რადიკალიზაციის“ მშენებლობა, მაგრამ არა გვგონია მე-20 საუკუნეში დამთავრდეს ამ ობიექტის მშენებლობა.

დღეს, როდესაც ყოველი ქართველი საქართველოს დამოუკიდებლობაზე ვოცნებობთ, როცა საქართველოს მომავალი წარმტაცად გვგახება, ასეთი უყუ-

რადღებობით, გამოჩენილი უგულისყურობით შევძლებთ მიზნის მიღწევას? დაღა 1990 წელი, მაგრამ რატომღაც არა გვგონია ჩვენი „უფროსების“ დანაპირები შესრულდეს.

ჩვენც იმედის თვალით შევუურებთ მომავალს.

ს. გურჯალიანი, ნ. გურგუჩიანი.

ინტეგრირებული ბრძოლა ხეხლის მაგნიტების მიმართ აღრე გაწადხულზე

(დასასრული).

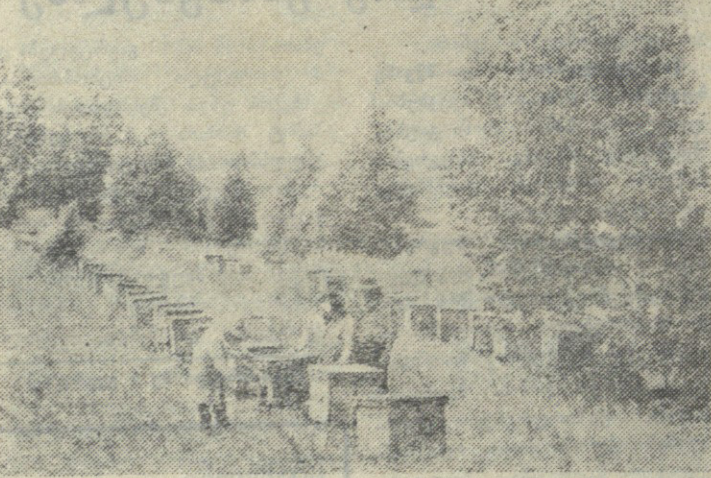
კურკოვანებზე კვრების დაბე-
რვამდე, ამ პერიოდში დაზამთ-
რებული ფარია იღვიძებს და
შეაქის მოქმედება ეფექტურია.
ხოლო ბუგრების და ფსილგების
წინააღმდეგ ბრძოლა უნდა ჩა-
ტარდეს-მაშინ, როცა მათი კრი-
ტიკული რიცხობრიობა საშუა-
ლოდ ერთ ფოთოლზე 6-9 ცალია
(დაბალ რიცხობრიობაზე წამლო-
ბა არ ჩატარდება). შესხურება
უნდა მოხდეს კოკრების გამო-
ყენიდან ყვავილობამდე ბი-58-ის
0.1 პროცენტი უმულისით.

ბურტყლა ბუგრის წინააღმდეგ
შეიძლება გამოვიყენოთ ბრძოლ-
ის ბიოლოგიური მეთოდი. მისი-
ვე მწერპარაზიტი აფელინუსი.
ჩაღვან ბურტყლა ბუგრისა და
აფელინუსის ბიოცენოლოგიური
ბუგარი ბუნებაში ძლიერ დაბა-
ლია, ამიტომ ხელოვნურად უნდა
მოხდეს ბაღში მისი გაფრთხილება.

შემოღობაზე პარაზიტის გავრ-
ცელების კერებში იჭრება ბურ-
ტყლა ბუგრის კოლონიებით და-
ფარული 20-25 სმ სიგრძის ტო-
ტები და შეინახება სარდაფში,
სადაც ტემპერატურა 8 გრადუსს
არ აღემატება, ხოლო გაზაფხუ-
ლზე სარდაფიდან გამოაქვთ და
პიკედებენ ვაშლის ვარჯში, სადაც
ბურტყლა ბუგრი ძლიერ არის
მოდებული (ერთ ჰექტარზე სა-
ჭიროა 1000-მდე პარაზიტი).

აღნიშნული ინტეგრირებული
ბრძოლის ღონისძიებების გატა-
რებით დავიცავთ ხეხლის ბა-
ღებს ამ საშიში მაგნიტებიდან
და ვაწარმოებთ მაღალხარისხო-
ვან სუფთა და ადამიანის ჯან-
მრთელობისათვის უვნებელ ხილს.
ნანული შალაშვირიძე,
საქარის საცდელი სადგურის მცე-
ნარეთა დაცვის სექტორის უფრ-
ოის მეთვლიყ თანამშრომელი,
ბიოლოგიურ მეცნიერებათა კა-
ნდიდატი.

მეტოტუბი კოლტარაგიაში გაერთიანდნენ

მარტის სხსრ. ურთიერთხელსაყრელი გარიგება დადეს თაფ-
ლის წარმოების კოოპერატივის მეფუტკრეებმა და საბჭოთა მეუ-
რნეობის მშრომლებმა. ეს მეურნეობა სპეციალიზებულია სამ-
კურის ელიტური თესლის მიღებაზე. სამეურნოს აქ 500 ჰექტარი
უქირავს. აღრე ეს კულტურა ზარალიანი იყო. გასული წლიდან,
როცა დაიწყო თანამშრომლობა მეზობლებთან, იძლევა მნიშვნე-
ლურ მოგებას. მეფუტკრეებმა 1000 სკა განალაგეს სამეურნოს მიწ-
დორზე და შრომისმოყვარე მწერები ამტვერიანებენ ყვავილებს.
მეურნეობამ მეფუტკრეებს 41 ათასი მანეთი გადაუხადა, სამაგიე-
როდ თათოფუტკრეებმა 30 კილოგრამი წითელი სამეურნოს
ელეტური თესლი მიიღო (აღრე მოხვდებოდა 30 კილოგრამს არ
აღემატებოდა), და შემოსავალმა მნიშვნელოვნად გააძაპარა დაწ-
ასარგებს.

სშრბთში: სკები განლაგდა საბჭოთა მეურნეობის მიწებზე.
საქდესის ფოტოქრონიკა.

იყარება კომუნალური სახსოვრები გინები

(დასასრული).

რომელსაც უფლება აქვს
სამინისტროს მიერ შეფასებული
გასახეილი ბინების (სახლების)
დირებულებაში შეიტანოს საკი-
როების შემთხვევაში აღგილზე
შემოწმების შედეგად ცვლილე-
ბები მეტი ან ნაკლები 0,9 პრო-

ცენტდან 1,15 პროცენტამდე.
ბინის ფიზიკური და მორალური
ცვლის შესაბამისად.

კეთილმოწყობილი ბინის ერთი
კვადრატული მეტრის ღირებუ-
ლებაა 142 მანეთი, საერთო ფა-
რობის კეთილმოწყობების—
31,3 მანეთი.

დაწვრილებითი ცნობებისათ-

ვის შეგიძლიათ მიმართოთ ცაგე-
რის საბინაო კომუნალური მეუ-
რნეობის სახლმმართველობას ნე-
ბისმიერ დროს, ან დარეკოთ ტე-
ლეფონზე — 29.07, 27.01.
ველით ბინის მყოფელების
მიერ გამოხმაურებას.

კ. სილაგაძე,
ცაგერის საბინაო კომუნალური
მეურნეობის სახლმმართველი.

კ ე თ ი ლ ი ა დ ა მ ი ა ნ ი

რაიონის ყველაზე მაღ-
ალმთიანი სოფელი ნაკურ-
ალში, თავისი ბუნებრივი
არახელსაყრელი პირობე-
ბით ბევრ სირთულეს უქმ-
ნის სოფლის მშრომლებს,
ეს განსაკუთრებით ზამთრის
თვეებში იგრძნობა, როცა
სოფელი მოწყვეტილი არის
რაიონის ცენტრს და უჭირს
მას მოსულების ამარა დარ-
ჩენილს.

მიმდინარე წლის 28 იან-
ვარს ცულად გავხდი: საჭი-
რო და აუცილებელი იყო
ექიმი, ჩემდა საბედნიეროდ
დროულად მოვიდა გამო-
ძახების შემდეგ ექიმი ჯო-
ნი გოლეტიასი, რომელიც

ნაკურალესის საექიმო ამ-
ბულატორიაშიც მუშაობს.
მან აღმოაჩინა პირველი
დაზმარება. გამომიწერა
სხვადასხვა წამლები, მაგ-
რამ მისვლა-მოსვლა ჭირდა
დიდი თოვლობის გამო. პი-
რადღ მე და ჩემი მომე-
ლელები მწარე საგონებელ-
ში ჩავარდით. რა გვექნა არ
ვიცოდით, ფიქრებიდან მა-
შინ გამოვედი, როცა ჩემი
სახლის კარები კვლავ ჯონი
ექიმმა შემოაღო. მომიტანა
საჭირო წამლები, მიმკურ-
ნალა, დამამხდო. გული გა-
მიმავრა. რწმენა და იმედი
ჩამინერგა, მისი წყალობით
არის რომ დღეს ფეხზე

ვდგავარ.
ჯონი ექიმი ვაჟაკური,
კეთილი თვისებებით სავ-
სე ადამიანია. იგი ადამიან-
ების მოყვარული, ავადმყო-
ფებისათვის დიდი იმედის
მიმცემი და მათი ნამდვი-
ლი მკურნალია.

ყველა ნაკურალესელის
სახელით მადლობა მინდა
გადავუხადო გულისხმიერ
ექიმს. დიდხანს სიცოცხლეს
და ნაყოფიერ მუშაობას
უუსურვებთ.

ივანე გოლეტიასი,
დიდი სამამულო ომის პირველი
ჯგუფის ინვალიდი, სოფ. ნაკუ-
რალში.

ს პ ე ც ი ა ლ ი ს ტ ე ბ ი გ ვ ი რ ჩ ე ვ ე ნ

ციხ აბინდში ურინგელის კვების შესახებ

კვარცხისმდებელი მათმის
მაქსიმალური პროდუქტიულობის
მისაღწევად აუცილებელია საფ-
რინგელში შენარჩუნებულ იქნეს
ტემპერატურა +20 გრადუსი-
დან +22 გრადუსამდე ცელსი-
უსით, ამასთან როცა ფრინგე-
ლები აღწევენ კვერცხმდებლობის
პიკს, წინახანებში უნდა ვიყოლ-
იოთ ცელსიუსით 21-22
გრადუს ტემპერატურაში. მაქსი-
მალური პროდუქტიულობის პე-
რიოდში ეფექტიანი კვერცხმდე-
ბლობის უზრუნველსაყოფად სა-
ჭიროა საფრინგელში ჰაერის
ტემპერატურა თანდათანობით
გავზარდოთ მას შემდეგ, რაც
კვერცხმდებელი ქათმები 28-32
კვირის ასაკს გადაცილებენ.
ამასთან ერთი გრადუსით ტემპე-
რატურის მომატებას თან უნდა
ხლდეს საკვების მოხმარების
შემცირება 0,07 კილოგრამით
100 კვერცხმდებელ ქათამზე
დღე-ღამეში.

ფრინგელის უზრუნველს
მდგომარეობა, რომელიც შეიძ-
ლება დამოკიდებული იყოს მის
ჯანმრთელობაზე, ზრდისათვის
კეთილსაზურველი პირობების
შექმნა, კვერცხმდებელთა სად-
გომში ფრინგელის რაოდენობა
და საკვების ხარისხი, გავლენას
ახდენს ცულად ენერგიაზე ქათ-
მის სადღეღამისო მოთხოვნილე-
ბაზე. ცელსიუსით +22 გრად-
უსი ტემპერატურის დროს კა-
რგად უზრუნველყოფილი კვერცხ-
მდებელი ქათმების მოთხოვნილ-
ება ცულად ენერგიაზე შეადგენს
308 კილოკალორიას თითოეულ

ფრთა ფრინგელზე დღე-ღამეში,
ხოლო ცულად უზრუნველყოფისა
—დღე-ღამეში 330 კილოკალო-
რიას.

კარგად უზრუნველსაყოფად
ელსაყოფად კვერცხის მდებელი
ქათმის რაციონში შეტანილი
უნდა იქნეს საკმაო რაოდენობის
მეთიონი, ცისტინი, ნატრიუმი,
ვიტამინები და მინერალური ნი-
ვთიერებები.

ცული კვება კიდევ ერთი ფა-
ქტორია, რომელიც უარყოფი-
თად მოქმედებს კვერცხმდებელი
ქათმების მიერ საკვები ნივთიე-
რების გამოყენებაზე. 32 კვირ-
ის ასაკის მიღწევის შემდეგ
ფრინგელი მომწიფებული ხდე-
ბა და შეუძლია ათთვისოს საკვ-
ები ნივთიერებები სპეციალისტ-
ების მიერ რეკომენდებული რა-
ოდენობით.

მოზრდილი ფრინგელის შენა-
ხისას საკვების მოხმარებაზე

კონტროლი უნდა განხორციელ-
დეს კვების პერიოდების
დროის დაახლოებისა და
კვების რაოდენობის შემცირების
მეშვეობით. კვერცხის ნაჭუქის
გამძლეობის შენარჩუნების მიზ-
ნით ფრინგელი უნდა ვკვებოთ
ოთხი საათის განმავლობაში გა-
ნათების გამორთვის შემდეგ.
ფრინგელის მიერ 34-38 კვირის
ასაკის მიღწევის შემდეგ კვების
ხანგრძლივობის შესამცირებლად
რეკომენდებულია საფრინგელე-
ბში დანიერგოს პერიოდული
განათება. ამასთან ფრინგელი
უნდა მივაჩვიოთ მთელი რაციო-
ნი შეჭამოს საკვებურში დღის
დასაწყისში, პერიოდული განა-
თება ხელს უწყობს აგრეთვე
კვერცხმდებელი ქათმების აქტი-
ურობის შეზღუდვას და ამით
საკვებ ნივთიერებებზე მოთხოვ-
ნილების შემცირებას.

რედაქტორი ნ. ნემსაძე.

ლაილუშის საშუალო სკოლის
პედაგოგიური კოლექტივი და
ტექნიკური პერსონალი თანაუგ-
რძნობენ ქეთო ჯაბურას დის
დარიკო გრიგოლის ასული
თევდორაძე-ლაკვებელიანის
გარდაცვალების გამო.

მეზობლები ბორის მიქაძე, მიტ-
როფანე სტურუა, ბონდო ჯაბუ-
კიანი, ზურაბ ხეცურიანი, გრიშა
ყურაშვილი, ჯონი ხალიანი, როინ
სილაგაძე, შერაბ ცვარიანი, რეზო
ბურჯალიანი, გულგერ ჭიღარია,
ზაირა სილაგაძე, ივრან მოწონე-
ლიძე, რეზო კორძია, ზურაბ
კვირკველი, ნანი ხაბულიანი,
ოჯახებით იუწყებიან რომ გა-
რდაცვალა
ამირან სამსონის ძე
ფოჩხიძე
და თანაუგრძნობენ განსვენებუ-
ლის ოჯახს.

ჩვენი მისამართი: 384106	ცაგერი. ლენინის ქ. №28	ტელეფონები: რედაქტორის—22-31, რედაქტორის მოადგილის — 22-35, პასუხისმგებელი მდივნის—22-2
განყოფილებები:	სოფლის მეურნეობის—22-36, მშრომელთა წერილები—22-41, საკორექტოროს—22-43, სტამბის დირექტორის —22-17, საამწუკროო სამსახროს—22-23.	
გაზეთი გამოდის	სამშაბათს, ხუთშაბათს, შაბათს, შუაგამთა 1	ინდექსი 86589, ტირაჟი 4461